

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Jonas Ekström, Anna Brors Ulvemark, Åsa Hedblom

TJÄNSTESKRIVELSE NY HANTERING AV STÖD FÖR BARN MED CELIAKI

Förslag till beslut

1. Ändra så att även barn 0–16 år får ett bidrag till merkostnaderna för glutenfria produkter istället för att förskriva dessa på rekvisition.
2. Bidraget fastställs till 3000 kronor per år för barn mellan 0–16 år med celiaki.
3. Bidraget för barn mellan 16–18 år med celiaki höjs från 2000 kronor per år till 3000 kronor per år.
4. Förändringen träder i kraft 2025-04-01.

Ärendet i korthet

Förslaget innebär en förändring för föräldrar till barn med celiaki där glutenfria produkter på rekvisition ersätts med ett kontantbidrag om 3000 kronor per år. Förändringen skulle öka friheten för familjerna att välja de glutenfria produkter man själva önskar samt minska kostnaderna för regionen med cirka 1,1 miljoner kronor. Administrationen skulle också minska och leda till att dietisterna får mer tid för patienter.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Bakgrund

Barn under 16 år med konstaterad celiaki får idag glutenfria produkter förskrivna av dietist. Det är en kvarleva från när glutenfria produkter var väldigt svåra att få tag på i dagligvaruhandeln och de dessutom var väldigt dyra. Arbetssättet innebär mycket administration för dietister på Barnkliniken som förskriver produkter 6 gånger per år till alla celiakipatienter under 16 år. Varje beställning tar i snitt 20 minuter av dietist. Idag förändras utbudet på Mediq då och då, vilket medför att patient inte kan få ut de produkter som är förskrivna. Vårdnadshavaren får då kontakta vården igen, och en ny förskrivning behöver göras.

Nuläge

I dagsläget är det 228 barn under 16 år, och 50 barn mellan 16 och 18 år.

Idag finns ett brett utbud i vanlig handel och priserna har sänkts jämfört med jämförbara produkter som innehåller gluten.

Barn 16 - 18 år får idag en ekonomisk kompensation med 2000 kronor per år och får då handla själva i vanliga affärer.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Den föreslagna förändringen innebär en minskad administration för dietisterna, vilket gör att tid frigörs för mer direkt patientarbete.

Juridiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser, då förfarandet med bidrag tillämpas för vuxna samt barn mellan 16–18 år.

Administrativa konsekvenser

Förslaget innebär en minskad administration.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär en besparing för regionen om ca 1 150 000 kronor per år. I bilaga 1 finns de ekonomiska konsekvenserna listade. För att underlätta hanteringen och även förbättra situationen för barnen mellan 16–18 år, föreslås att kontantbidraget sätts till 3000 kronor för alla barn 0–18 år. Det innebär en höjning av nuvarande kontantbidrag för barn 16–18 år med 1000 kronor per år.

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Då nuvarande system med rekvisition innebär paket med posten som ska hämtas ut eller levereras hem med budbil jämfört med att man handlar mat till hela familjen på samma livsmedelsaffär så leder det nya förslaget till en positiv påverkan på miljön. Det är också troligt att det levereras hem lite mer än vad som används vilket leder till spill jämfört med att man handlar vartefter utifrån behovet.

Barnrättsperspektiv

För att säkerställa barns rätt till utveckling föreslås en justering av åldrarna så att barn mellan 16 – 18 år ges samma kompensation som barn under 16 år då det fortsatt är en viktig tillväxtperiod i de åldrarna. Med ett bidrag istället för rekvisition kan familjerna välja mellan fler glutenfria produkter än på rekvisition, vilket ökar chansen att det är produkter som barnet gillar. Man kan dock anföra att ett kontantbidrag istället för rekvisition teoretiskt skulle kunna användas av föräldrarna till annat än glutenfria produkter och därmed inte komma barnet till del. Å andra sidan är det ingen garanti att de glutenfria produkter som förskrivs på rekvisition idag enbart konsumeras av barnet.

En fördjupad prövning av barnets bästa har gjorts, se bilaga 2.

Invånarperspektiv

Förslaget innebär större valfrihet och medbestämmande för familjer som har barn med celiaki. Det innebär också en höjning av bidrag för barn mellan 16-18 år. Den totala kostnaden för glutenfria produkter för föräldrar till barn mellan 0-16 år bedöms inte heller öka nämnvärt, då kostnaden för flera vanliga glutenfria produkter är lägre i den allmänna handeln jämfört med förskrivning via Mediq, se exempel i tabellen nedan.

Synpunkter har inhämtats från Celiakiförbundet Västmanland samt Svenska celiakiungdomsförbundet (SCUF).

	Mediq	Mataffär
Semper makaroner 500g	56kr	31kr
Semper tagliatelle	64kr	32kr
Wasa knäckebröd glutenfri	52kr	29kr
Lailas mjölmix	57kr	34kr

Uppföljning

Uppföljning sker i sedvanlig delårs- och årsrapportering.

Beslutet skickas till

Områdeschef för område Psykiatri, Medicin och Närsjukvård